

BILAG 8 Disposisjon/mal SHA-plan

DALANE MILJØVERK AS

Anleggsarbeider nedgravde containere og returpunkter

SHA-PLAN

Revisjonsoversikt	2
1. INNLEDNING	2
1.1. Orientering om prosjektet	2
1.2. Utarbeidelse, oppdatering og distribusjon av SHA-planen	2
2. ORGANISERING	3
2.1. Enterpriseform	3
2.2. Organisasjonskart	4
3. FREMDRIFTSPLAN	5
4. RIGGPLAN	6
5. RISIKOFYLTE ARBEIDER	6
6. AVVIKSHÅNDTERING	7
7. SAMSVARSVURDERING	7
8. ROLLEAVKLARING	7

Revisjonsoversikt

Revisjonsnr.	Endringer i revisjon	Dato	Utarbeidet av	Godkjent av
0	Utarbeidet SHA-plan			

1. INNLEDNING

SHA-planen er Dalane Miljøverks (DIM) verktøy for å sikre at risikoforholdene forbundet med byggearbeidene i dette prosjektet håndteres på en forsvarlig måte iht. Byggherreforskriften. DIM er alltid juridisk ansvarlig overfor myndigheter, men kan etter avtale (skriftlig) sette bort gjennomføringen av oppgavene.

1.1. Orientering om prosjektet

Gravearbeider, eventuelt sprengning, samt gjenfylling og istandsettelse ved nedsetting av grupper med helt nedgravde, seminedgravde avfallscontainere eller overflatecontainere.

1.2. Utarbeidelse, oppdatering og distribusjon av SHA-planen

DIM er ansvarlig for at SHA-planen blir utarbeidet, oppdatert og gjort kjent for alle på byggeplassen. Dette skal gjennomføres i hele byggeperioden.

DIMs SHA-koordinator skal påse at planen blir løpende oppdatert og distribuert til de som ferdes i anleggsområdet.

Oppgaven med å påse oppdatering og distribusjon er fordelt på følgende vis:

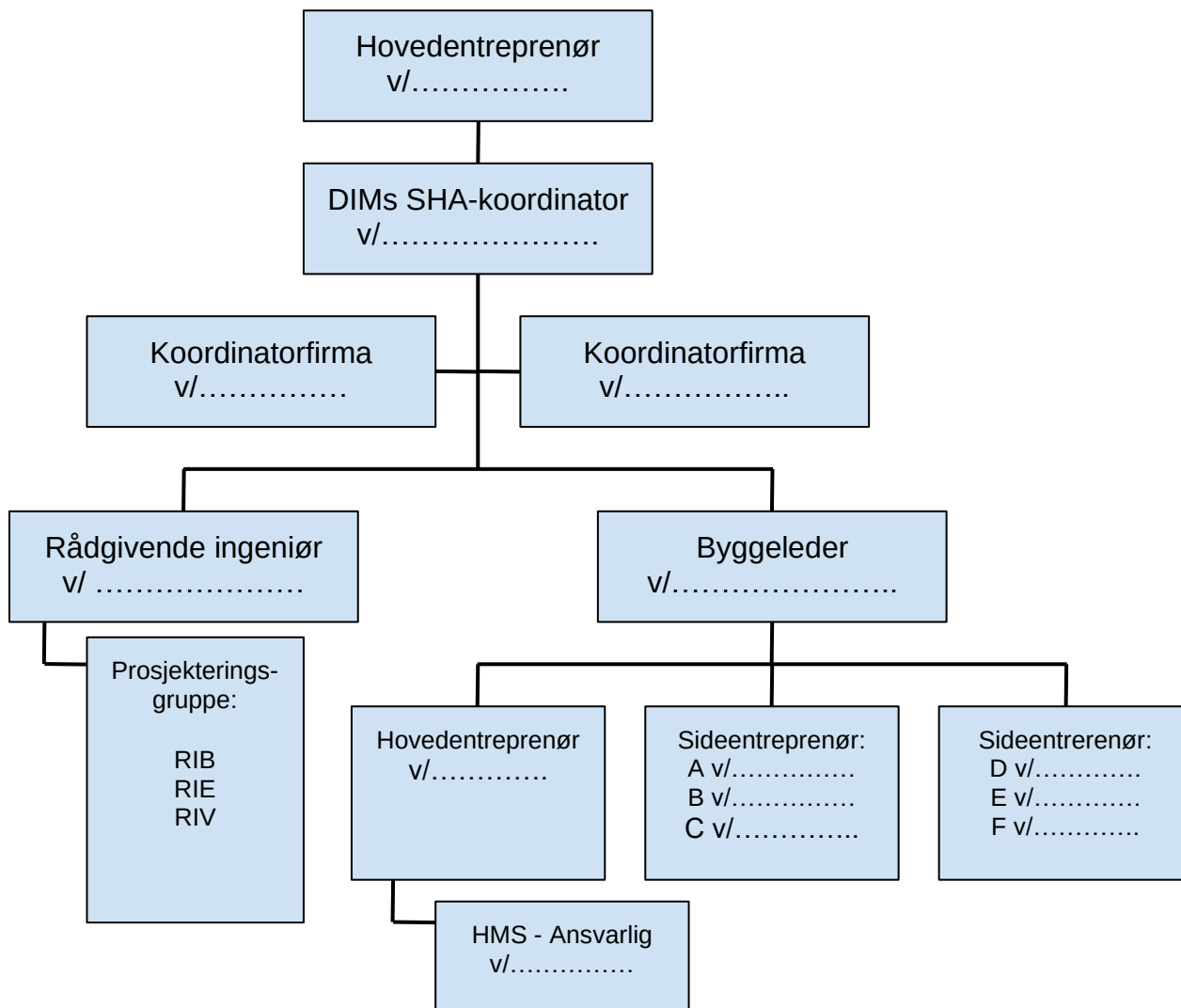
Prosjektfase	Dokumentansvarlig	Funksjon
Prosjekteringsfase		SHA-koordinator prosjektering
Byggefase		SHA-koordinator utførelse

2. ORGANISERING

2.1. Enterpriseform

Enterpriseform	Kryss av	Merknader
Totalentreprise	X	Firmanavn AS er hovedbedrift
Generalentreprise		
Delte enterpriser		
Hovedentreprise		

2.2. Organisasjonskart

Dobbeltklikk på organisasjonskartet for å fylle inn korrekte detaljer.

3. FREMDRIFTSPLAN

Oppdaterte fremdriftsplaner som viser hvilke aktiviteter som skal foregå i ulike områder for de neste ukene skal gjøres tilgjengelig for alle som ferdes på byggeplassen og er en del av SHA-planen.

Det skal fremgå hvilke aktiviteter som i prioritert rekkefølge anses å være spesielt risikofylte og som krever SJA (Sikker jobbanalyse) før oppstart. Etablering og sikring av byggegrop og plasser/montering av nedgravd enhet anses å være risikofylt aktivitet (jf. pkt. 5) som spesielt skal markeres på fremdriftsplanen.

Fremdriftsplanene utarbeides, oppdateres og Entreprenøren er ansvarlig for å kjentgjøre disse aktivitetene for de som ferdes på byggeplassen.

Koordinator for utførelse skal delta på alle fremdriftsmøter og påse at SHA er fast tema.

Ved endringer i planlagt fremdrift, skal det alltid foretas en vurdering om risikoforholdene er endret som følge av tidspress, annen rekkefølge på arbeider, flere arbeidsoperasjoner samtidig i samme område mv.

Aktivitet	Status	Beskrivelse / kommentarer	Ansvar	Utført

4. RIGGPLAN

Entreprenøren skal utarbeide og oppdatere riggplan som bekjentgjøres for alle som ferdes på byggeplassen. Denne skal gi en god oversikt over byggeplassområdet med samlingsplass, samt hvor førstehjelp og beredskapsutstyr finnes.

5. RISIKOFYLTE ARBEIDER

Byggherren, SHA-koordinator(ene) og entreprenørens prosjekterende skal ha foretatt risikoanalyser i forbindelse med planlegging og prosjektering. Kjent og gjentakende risiko på byggeprosjektet skal ikke være med i SHA-planen. Dette skal beskrives i den enkelte virksomhets internkontroll. Eksempel på dette er at alt arbeid i byggegrop skal være forskriftsmessig sikret.

Eksempler på aktuelle forhold som skal vurderes:

Nr	Aktivitet / forhold	Spesifikke tiltak	Ansvar	Utført
1	Koordinators myndighet.	Koordinator skal kunne stanse arbeid som medfører umiddelbar fare for liv og helse.	Byggherre	
2	Adkomst byggeplass.	Det skal etableres register over alle på byggeplassen med kopi av byggekort, elektronisk registrering eller listeføring. Byggekort skal aktiviseres for elektronisk registrering. Besøkende skal henvende seg til byggeplasskontoret.	Entreprenør	
3	Verneutstyr.	Alle på byggeplassen skal til enhver tid benytte synlighetstøy kl. 3. Dette gjelder også besøkende.	Entreprenør	
4	Kontroll av arbeidskontrakter.	Byggherren skal ha fri tilgang til arbeidskontrakten til alle arbeidstakere i alle ledd.	Byggherre	
5	Arbeider i byggegrop og kulvert pga ustabile masser i grunnen.	Foreta grunnundersøkelse, vurdere type løsmasser, beskrive graveskråning og størrelse på byggegrop og kulvert. Dette for å hindre utrasing og sikre rømningsmulighet fra byggegrop. Sikring mot vei må vurderes. Ta hensyn til graveskråning ved angivelse av anleggsvei på riggplanen. Ivareta dreneringen.	Entreprenør	
6	Arbeid nær og med høyspent og lavspent kabler i grunnen i forbindelse med bygging av kulvert. Arbeid nær fjernvarmeledning må ivaretas.	(Gravemelding innhentes). Nøyaktig plassering av kabler må påvises før graving. Det må medtas nødvendig omfang håndgraving i tilbudsmaterialet.	Entreprenør	
7	Arbeid på steder med passerende trafikk.	Etablere nødvendig lengde byggegjerde med 2,5 meters høyde. Sikker inn- og utkjøring til offentlig vei må opprettes. Forbudt å rygge ut i offentlig vei. Etablere snuplass innenfor riggareal og sikre mot byggegrop.	Entreprenør	
8	Arbeide med montering av prefabrikkerte nedgravde	Det skal benyttes sikkerhetsnett som felles sikring av personell og typegodkjent fallsikringsutstyr. Fysisk	Entreprenør	

	enheter.	avstenging rundt og under arbeidsområde.		
9	Arbeidsplattformer.	Gardintrapper over 2 meter skal ikke benyttes.	Entreprenør	
10	Bemanning.	Det skal alltid være minst 2 medarbeidere på byggeplassen.	Entreprenør	
11	Språk.	Alle på byggeplassen skal kunne forstå og snakke norsk.	Entreprenør	

6. AVVIKSHÅNDTERING

Byggherren har ansvaret for hvordan avvik skal håndteres. Det skal beskrives hvordan avvik fra SHA-planen skal rapporteres, både fra byggherren til de utførende og fra de utførende til byggherren. Eksempel på avvik er når fremdriftsplanen med beskrivelsen av når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal utføres, blir endret. Det skal avtales hvordan avvikene skal løses og hvem som har ansvaret for oppfølging.

7. SAMSVARSVURDERING

Dersom DIM finner det nødvendig kan SHA-koordinator pålegge entreprenøren å dokumentere at faktisk gjennomførte forebyggende tiltak/aktiviteter er i samsvar med SHA-planen og byggherreforskriften ved å fremlegge en signert samsvarserklæring for DIM.

8. ROLLEAVKLARING

Byggherre

Som byggherre har DIM hovedansvaret for at prosjektet planlegges, samordnes og utføres i samsvar med byggherreforskriften. Byggherren skal sørge for:

- Utarbeide SHA-plan.
- Utpeke en eller flere koordinatore for SHA.
- Sende forhåndsmelding til Arbeidstilsynet.

Ved bruk av SHA-koordinator skal det avtales skriftlig mellom partene.

Entreprenørens prosjekterende

Prosjekterende er rådgivende ingeniører som på vegne av entreprenøren tegner, beregner, planlegger eller beskriver hele eller deler av anleggsarbeidene.

Koordinator for prosjektering

- Skal utarbeide eller få utarbeidet en plan som sikrer et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for den aktuelle byggeplassen.
- Skal samordne aktivitetene under prosjektering slik at løsninger, arbeidsmetoder og framdrift ivaretar sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Koordinator for gjennomføring

- Skal samordne byggeprosessen slik at bestemmelser om SHA blir ivaretatt.
- Skal se til at SHA-planen blir etterlevd, løpende oppdatert og tilpasset prosessens framdrift.
- Skal være tilknyttet prosjektet på en slik måte at forutsetningen i byggherreforskriften blir ivaretatt.

Vedlegg til DIMs mal for SHA-plan:

1. Forskjellen på HMS og SHA - Arbeidstilsynet

Forskjellen på HMS og SHA

På bygge- og anleggsplasser må virksomhetene utfylle sitt eget HMS-arbeid med relevante deler fra byggherrens sikkerhet-, helse- og arbeidsmiljøplan (SHA-plan). SHA-planen er unik for hvert enkelt bygge- og anleggsprosjekt og skal omfatte alle virksomhetene som utfører arbeid på prosjektet.

HMS-begrepet

Begrepet HMS omfatter helse, miljø og sikkerhet i all arbeidssammenheng.

HMS-begrepet er forankret i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter ([internkontrollforskriften](#)).

Arbeidsgiveren er pålagt å arbeide systematisk med HMS for å forebygge helseskade på arbeidstakere. Arbeidstakerne har plikt til å medvirke i det systematiske HMS-arbeidet.

HMS omfatter også vern av ytre miljø og andre sikkerhetsaspekter enn arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd.

SHA-begrepet

Begrepet «sikkerhet, helse og arbeidsmiljø» (SHA) er forankret i forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser ([byggherreforskriften](#)).

Byggherreforskriften beskriver hvordan byggherren skal ivareta arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø gjennom prosjektering og gjennomføring av bygge- og anleggsarbeider. Begrepet SHA benyttes bare for denne typen arbeidsplasser.

SHA-planen - unik for hvert enkelt bygge- eller anleggsprosjekt

[Byggherreforskriften § 7](#) fastslår at det før oppstart av bygge- eller anleggsarbeid skal foreligge en skriftlig plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-plan) som beskriver hvordan risikoforholdene i prosjektet skal håndteres. [Innholdet i planen framgår av § 8.](#)

En SHA-plan er en unik sikkerhets-, helse- og arbeidsmiljøplan for et spesifikt bygge- eller anleggsprosjekt. Fordi hver arbeidsplass har sine spesielle sikkerhetsmessige utfordringer, vil det være behov for en spesifikk SHA-plan for hvert prosjekt. En kan dermed ikke kopiere en plan fra et prosjekt og bruke den på et annet.

Arbeidet med SHA-planen må starte tidlig i planprosessen til et bygge- eller anleggsprosjekt. Under plan og prosjekteringsarbeidet skal byggherren fortløpende gjennomføre risikovurderinger for å avdekke og fjerne flest mulig risikoforhold som senere i byggeprosessen kan føre til ulykker.

Ved at byggherren beskriver risikoforholdene i planfasen, og tar dette med inn i spesifikasjonene for anbudet, vil entreprenøren i anbudet kunne kalkulere inn de forebyggende tiltak som er ment å redusere risiko. Deretter utarbeider byggherren, ved SHA-koordinator, SHA-planen for det aktuelle bygge- eller anleggsprosjektet.

Planen skal bygge på gjennomførte risikovurderinger og vurderinger av hva som er nødvendig for å forebygge skade på liv og helse.

SHA-planen skal inneholde:

- Beskrivelse av bygge- og anleggsplassens organisering, roller, ansvarsfordeling og entrepriseform
- Framdriftsplan for anlegget som viser når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal finne sted
- Beskrivelser av de spesifikke tiltakene knyttet til arbeid som kan innebære fare for liv og helse
- Rutine for behandling av endringer og oppdatering av planen

HMS-systemet tilhører den enkelte virksomhet

HMS-systemet til en virksomhet tilhører den enkelte virksomheten, og er spesifikk for de oppgaver og tjenester de utfører. Alle forhold som angår helse, miljø og sikkerhet for virksomheten, skal beskrives og inngå i virksomhetens HMS-system.

Et HMS-system må ta utgangspunkt i en kartlegging av hvilke lov- og forskriftskrav som gjelder for virksomheten og av status i virksomheten opp mot disse kravene. Arbeidsgiver må så etablere systematiske aktiviteter som sikrer at virksomheten klarer å opprettholde et fullt forsvarlig nivå når det gjelder helse, miljø og sikkerhet.

En bygge- eller anleggsvirksomhet vil ha egne rutiner for å ivareta sikkerheten for sine arbeidstakere. Dette vil være gjennomgående, typiske krav som gjelder enhver bygge- eller anleggsplass.

SHA utfyller generell HMS

[Byggherreforskriften § 18](#) krever imidlertid at en virksomhet som er inne på en bygge- eller anleggsplass, skal ta opp i sitt eget HMS-system de deler av SHA-planen som er relevant for virksomhetens arbeid. For hvert arbeidssted vil det dermed være en spesiell del i internkontrollen tilpasset dette stedets sikkerhetsutfordringer. Her er SHA og HMS koplet sammen.